

BRABANTS DAGBLAD

Brabants Dagblad

Den Bosch Editie; Tilburg Editie; Bommelerwaard Editie; Land van Heusden en Altena Editie; Waalwijk e.o. Editie; Meierij Editie; Oss e.o. Editie; Uden / Veghel e.o. Editie

BN **DeStem**
BN/DeStem

Roosendaal / Bergen op Zoom Editie; Breda / Oosterhout / Etten-Leur / Moerdijk Editie; Etten-Leur Moerdijk Editie

11 maart 2011 vrijdag

Pijnlijke nederlaag CDA niet eind van de wereld

SECTION: OPINIE

LENGTH: 875 woorden

SAMENVATTING

Dat de kiezer het CDA op zijn plaats heeft gezet is zuur, maar de partij heeft wel degelijk nog toekomst. Uit het diepste dal kun je altijd weer opstaan.

VOLLEDIGE TEKST:

CDA Om vertrouwen van kiezers terug te krijgen moet het CDA werken aan een herkenbaar verhaal dat antwoorden geeft, juist ook in de steden

door **Bernolf Kramer**

Het CDA is bij de verkiezingen gehalveerd. Is er na dit historisch grote verlies nog toekomst voor het CDA? Wat moet het CDA doen om weer sterker te worden? Is de houdbaarheidsdatum van het christen-democratisch gedachtegoed bereikt? Of is het 'Adieu CDA' dat onlangs de voorpagina van het Brabants Dagblad sierde te voorbarig?

De problemen van het CDA zijn niet van vandaag op gisteren ontstaan en ze verdwijnen ook

niet vanzelf. De discussie over het politiek leiderschap maakt dat opnieuw zichtbaar. Bij voorbaat niet relevant, want het zijn de leden die dit straks gaan bepalen.

Het verliezen van de vanzelfsprekendheid dat je steeds weer de touwtjes in handen krijgt, is voor het CDA niet verkeerd en een eerste stap naar herstel. We worden hierdoor gedwongen gewoon de handen uit de mouwen te steken en hard te werken om een nieuwe koers te varen.

Het CDA heeft zich de afgelopen jaren te veel gericht op bestuurlijke verantwoordelijkheid. Hierdoor heeft het CDA veel goeds voor de samenleving kunnen doen. De verkiezingsuitslagen maken echter glashelder dat besturen geen logisch gevolg is van verkiezingen. De kiezer geeft het krachtige signaal dat het roer om moet omdat het CDA de aansluiting bij het Nederland van nu mist. Zij horen geen overtuigend en krachtig CDA-geluid, dat geborgenheid en perspectief geeft.

Om het vertrouwen van kiezers terug te krijgen, moet het CDA werken aan een relevant en herkenbaar verhaal, dat antwoorden geeft. Juist ook in de steden waar we veel van onze maatschappelijke achterban hebben verloren. Reden genoeg om samen met de andere grote steden maatschappelijk relevante thema's op de kaart

te zetten om ons met een eigen aansprekend geluid te manifesteren.

Het CDA heeft van oudsher als volkspartij een heldere visie op de menselijke waardigheid, dat gelovige en niet-gelovige mensen, jong-oud, man-vrouw, autochtoon-allochtoon, eigenlijk iedereen, kan inspireren. Het verhaal moet alleen te veel uitgelegd worden om te worden begrepen. De identificatie met het gevoerde (kabinets)beleid is vaak sterker dan ons eigen verhaal. Kiezers blijken dan uiteindelijk niet goed te weten waar het CDA voor staat (ben je nu voor of tegen megastallen?) of vinden de boodschap niet geloofwaardig (je bent tegen en gaat toch door met het toelaten van megastallen).

Dat het CDA nu op zijn plaats wordt gezet is natuurlijk zuur, maar het betekent niet het einde van de wereld. Kern van het christelijk denken is tenslotte dat je uit het diepste dal altijd weer kunt opstaan. En als je dat niet zelf kunt, dan krijg je ondersteuning.

Het CDA heeft nu zelf (nieuwe) mensen nodig die deze ondersteuning bieden. Er is behoefte aan mensen die in staat zijn om oude vertrouwde structuren en vanzelfsprekende posities los te laten en te doorbreken. Mensen die als antenne fungeren voor de taal en de codes van de samenleving van de 21e eeuw. Zo kunnen we van het CDA weer een brede moderne partij maken, waar niet gedacht wordt in hokjes als links of rechts, voor of tegen. Alsof alle rechtse mensen alles bij het oude willen houden en linkse mensen juist alles willen veranderen. Het plakken van dit soort etiketten is het bedrijven van oude politiek, van bezig zijn met jezelf in plaats van met de werkelijkheid van alledag.

Gelukkig zie ik in Tilburg, in Brabant en daarbuiten voldoende mensen die de schouders er-

onder zetten om de partij van onderop te vernieuwen. En iedereen is welkom om ons hierbij te helpen. Daarnaast zijn er ook die helaas terugvallen in de oude gewoonten.

Vernieuwen betekent ook dat je als CDA niet te technocratisch moet gaan redeneren. Het gaat er om dat je keuzes maakt die aansluiten bij je idealen en bij het Nederland van nu. Je moet bereid zijn om het gesprek over de inhoud open en bloot te voeren op basis van argumenten. Het formatiecongres van 2 oktober is hiervoor een goede start geweest. En wat mij betreft in Brabant voor herhaling vatbaar mocht het CDA overwegen toe te treden tot het provinciebestuur. Het zou goed zijn om een eventueel onderhandelingsakkoord eerst ter verantwoording en instemming voor te leggen aan de leden.

De klap die het CDA krijgt, biedt ons de kans en ruimte om het eigen verhaal weer goed helder voor ogen te krijgen, intern en extern. Om het (politiek) handelen opnieuw te ijken op onze uitgangspunten. Geen vriendjespolitiek, achterkamertjes, onduidelijke boodschappen of hokjesdenken, maar openheid, denken vanuit waarden, meer discussie, betere kandidaten en elkaar aanspreken op elkaars gedrag en verantwoordelijkheden.

Het CDA is hard geconfronteerd met zichzelf en dat is voor sommigen in de partij pijnlijk. Voor het christendemocratisch gedachtegoed echter een unieke kans om zich, van onderop, opnieuw te profileren. Het begin van een krachtig geluid en een nieuwe koers is aan de basis voelbaar en dat wekt vertrouwen.

***Bernolf Kramer** is voorzitter van de CDA-afdeling Tilburg.*